221820 ـ ترشحات بینی بیماران سینوزیت تاثیری بر روزه ندارد

سوال

حکم روزه‌ی مبتلای به سینوزیت و ورود ترشحات سینوس به گلو و فرو رفتن آن در حال روزه چیست؟ همینطور وقتی که از خواب بیدار می‌شود بینی‌اش خونی است و در دهانش مزه‌ی خون احساس می‌کند.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

علما بر این اتفاق دارند که بلغم و مخاط اگر بدون اراده‌ی شخص و در صورتی که نتواند آن را بیرون اندازد وارد گلویش شود باعث بطلان روزه نمی‌شود، زیرا بدون اختیار شخص وارد شکم شده است.

شیخ زکریا الانصاری شافعی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

اگر خود بخود از دهان یا بینی وارد شکم شود و نتواند آن را بیرون اندازد روزه‌اش باطل نیست (أسنى المطالب: ۱/ ۴۱۵).

اما اگر توانست آن را بیرون اندازد ولی آن را زیر ببرد برخی از علما از جمله امام شافعی قائل به باطل شدن روزه‌اش هستند، اما مذهب ابوحنیفه و مالک و روایتی از احمد بر آن است که روزه‌ی او باطل نیست و این همان رایی است که شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ آن را ترجیح داده است. مراجعه نمایید به: الموسوعة الفقهية (۳۶/ ۲۵۹ ـ ۲۶۱).

ابن نجیم حنفی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

روزه‌دار اگر ترشح از سرش به بینی او وارد شود و سپس آن را عمدا فرو کشد و وارد حلقش شود مشکلی نیست، زیرا این مانند آب دهان اوست... (البحر الرائق شحر كنز الدقائق: ۲/ ۲۹۴).

نفراوی مالکی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

بلغم که از سینه به سوی زبان خارج می‌شود را اگر ببلعد قضایی بر وی نیست حتی اگر بتواند آن را بیرون اندازد، همینطور ترشح بینی اگر به زبان برسد و عمدا آن را زیر کند هیچ یک قضا ندارد [و روزه را باطل نمی‌کند]. (الفواكه الدوانى: ۱/ ۳۰۹).

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«ترشح بینی اگر به دهان نرسد یعنی حس کند که از مجاری بینی پایین آمده و به سوی شکم رفته روزه را باطل نمی‌کند؛ زیرا از بدن بیرون نیامده و دهان در حکم ظاهر [و بیرون] بدن است، پس اگر به آن برسد و سپس آن را ببلعد روزه‌اش باطل شده است. بنابراین تا وقتی به آن (یعنی دهان) نرسیده در حکم باطن است و روزه را باطل نمی‌کند.

در این مساله یک قول دیگر نیز هست مبنی براین که این نیز روزه را باطل نمی‌کند، یعنی حتی اگر به داخل دهان برسد و آن را زیر کند؛ و این قول صحیح‌تر است، زیرا از دهان خارج نشده در نتیجه زیر کردن آن در معنای خوردن و نوشیدن نیست». الشرح الممتع (۶/ ۴۲۴).

خلاصه آنکه: روزه‌ی شما به سبب آثار سینوزیت مانند ترشح یا خون و مانند آن دچار مشکل نمی‌شود، اما اگر توانستید این [ترشحات] را بیرون بیندازید برای احتیاطِ روزه بهتر است.

از الله برای شما شفا و عافیت مسالت داریم.

والله اعلم.